

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІНІ "Каразінський
інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу"

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ
_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підприємництво в Україні

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший бакалаврський

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(шифр і назва)

Спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
(шифр і назва)

освітня програма Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародне підприємництво
(шифр і назва)

спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини

С1.01. Економіка

(шифр і назва)

вид дисципліни

за вибором

(обов'язкова / за вибором)

Навчально-науковий інститут "Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу"

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту "Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу"

«27» серпня 2026 року, протокол №1_

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Андрій ПОЛІВАНЦЕВ, к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньої програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

Олена ХАНОВА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво»

Гарант освітньої програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

Аліна ШОЛОМ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною Навчально-наукового інституту "Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу"

(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Підприємництво в Україні» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародне підприємництво», першого бакалаврського рівня вищої освіти, спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи знань щодо сутності підприємництва як особливого виду діяльності, певного стилю і типу поведінки, що визначає бізнес-культуру підприємства, сучасної форми господарювання виробничо-комерційних структур в умовах ринкових відносин; набуття практичних вмінь комплексного сприйняття та вирішення проблем, що виникають в діяльності підприємницьких структур для створення сприятливого бізнес-середовища і підвищення ефективності функціонування виробничо-господарських систем в Україні.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- розуміння здобувачами базових категорій та ознайомлення з новітніми теоріями, концепціями, технологіями і методами у сфері підприємницької діяльності в Україні з урахуванням основних організаційно-правових форм;
- набуття здобувачами навичок аналізу проблем в діяльності підприємницьких структур для створення сприятливого бізнес-середовища і підвищення ефективності функціонування виробничо-господарських систем;
- формування умінь самостійного використання аналітичного та методичного інструментарію для обґрунтування ефективних управлінських рішень та приймання адекватних рішень щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності;
- розвиток у здобувачами дослідницьких і організаторських здібностей щодо оцінювання управління функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	78 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
- год.	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

СК1 Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької діяльності в Україні.

СК2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень.

СК6 Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької діяльності.

СК7 Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур в Україні.

СК10 Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємницької діяльності в Україні з рахуванням ризиків.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ПРН11 Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, для подальшого використання на практиці.

ПРН12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких структур.

ПРН16 Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, структур і застосовувати на практиці.

ПРН17 Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів.

ПРН20 Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких структур з урахуванням ризиків.

1.8. Пререквізити: вказати перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни: вступ до фаху.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Зміст підприємницької діяльності.

Тема 2. Місце підприємництва в суспільстві.

Тема 3. Державне регулювання підприємництва.

Тема 4. Зовнішнє середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.

Тема 5. Види та організаційно-правові форми підприємництва.

Тема 6. Моделі та способи підприємницької діяльності.

Тема 7. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації

Тема 8. Планування підприємницької діяльності.

Тема 9. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Тема 10. Формування організаційної структури та управління підприємницькою діяльністю.

Тема 11. Фінансування підприємницької діяльності.

Тема 12. Організація діяльності суб'єкта підприємництва.

Тема 13. Економіка підприємницької діяльності.

Тема 14. Системи оподаткування підприємницької діяльності.

Тема 15. Маркетингові інструменти підтримки підприємницької діяльності.

Тема 16. Підприємницькі ризики.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд.	с. р.	л		п	лаб	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ												
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 2. Місце підприємництва в суспільстві.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 3. Державне регулювання підприємництва.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 4. Зовнішнє середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.	6	1	1			4	6	0,5	0,5			5
Тема 5. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	6	1	1			4	6	0,5	0,5			5
Тема 6. Моделі та способи підприємницької діяльності.	6	1	1			4	6	0,5	0,5			5
Тема 7. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації.	5	1	1			3	7					7
Тема 8. Планування підприємницької діяльності.	5	1	1			3	7					7
Тема 9. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	5	1	1			3	7					7
Разом за розділом 1	51	9	9			33	54	3	3			48
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ												

Тема 10. Формування організаційної структури та управління підприємницькою діяльністю.	5	1	1			3	4	0,5	0,5			3
Тема 11. Фінансування підприємницької діяльності.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 12. Організація діяльності суб'єкта підприємництва.	5	1	1			3	5	0,5	0,5			4
Тема 13. Економіка підприємницької діяльності.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 14. Системи оподаткування підприємницької діяльності.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 15. Маркетингові інструменти підтримки підприємницької діяльності.	6	1	1			4	5	0,5	0,5			4
Тема 16. Підприємницькі ризики.	5	1	1			3	7					7
Разом за розділом 2	39	7	7			25	36	3	3			30
Усього годин	90	16	16			58	90	6	6			78

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємництво як форма господарської діяльності в Україні. Сутність, принципи, функції та роль підприємництва в економіці	1/0,5
2	Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні. Законодавче регулювання, права та обов'язки підприємців, відповідальність за порушення.	1/0,5
3	Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Фізична особа-підприємець, товариства, підприємства та інші форми господарювання.	1/0,5

4	Державна реєстрація та організація діяльності суб'єкта підприємництва. Реєстраційні процедури, вибір системи оподаткування, відкриття та організація бізнесу.	1/-
5	Підприємницька ідея та формування бізнес-моделі. Пошук і оцінювання бізнес-ідей, створення ціннісної пропозиції, основні типи бізнес-моделей.	1/0,5
6	Бізнес-планування у підприємницькій діяльності. Структура бізнес-плану, визначення цілей, оцінювання ринку, ресурсів та економічної ефективності.	1/0,5
7	Маркетингове забезпечення підприємницької діяльності. Дослідження ринку, сегментація споживачів, позиціонування, ціноутворення та просування.	1/0,5
8	Фінансове забезпечення підприємництва. Джерела фінансування, власний і позиковий капітал, кредитування, інвестиції та фінансове планування.	1/0,5
9	Оподаткування та бухгалтерське забезпечення діяльності підприємця. Податкові системи, основні податки, облік доходів і витрат та фінансова звітність.	1/0,5
10	Підприємницькі ризики та управління ними. Види ризиків, методи оцінювання, страхування та інструменти мінімізації підприємницьких ризиків.	1/-
11	Управління персоналом у підприємницьких структурах. Формування команди, мотивація, розвиток компетентностей і підприємницьке лідерство.	1/0,5
12	Інноваційне підприємництво та стартапи в Україні. Інноваційні бізнес-моделі, стартап-екосистема, акселератори, інкубатори та венчурне фінансування.	1/-
13	Цифрове підприємництво та електронна комерція. Цифрові бізнес-моделі, онлайн-продажі, цифровий маркетинг, платформи та використання штучного інтелекту в бізнесі.	1/0,5
14	Соціальне та екологічне підприємництво в Україні. Соціальна відповідальність бізнесу, ESG-підходи, соціальні інновації та підприємництво сталого розвитку. Підприємництво в умовах криз, невизначеності та воєнних викликів	1/-
15	Адаптація бізнесу, антикризове управління, безперервність діяльності, релокація та формування стійкості підприємств. Перспективи розвитку підприємництва в Україні та європейська інтеграція	1/0,5
16	Державна підтримка бізнесу, грантові програми, міжнародне співробітництво, вихід на європейські ринки та перспективи післявоєнного відновлення.	1/0,5
	Разом	16/6

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання літературних джерел, робота з матеріалами дисципліни	10/13
2	Опрацювання нормативно-правових джерел	10/13
3	Розв'язання практичних завдань (ситуаційний аналіз)	10/13
4	Розроблення підприємницької ідеї та бізнес-моделі	10/13
5	Дослідницько-аналітична робота, підготовка презентації або есе	10/13
6	Визначити основні види підприємницьких ризиків. Провести аналіз ризиків для обраного виду бізнесу та запропонувати заходи щодо їх попередження або мінімізації. Розробити короткий план дій підприємства в умовах кризової ситуації.	8/13
	Разом	58/78

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

6. Індивідуальні завдання

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування, ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання завдань, тестів, розгляд проблемних ситуацій з аргументацією висновків та пропозицій, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування.

Підсумковий контроль – залік.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена	Залік	

		навчальним планом		
30	30	-	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Здобувачу надається можливість перезарахування окремої теми/завдання з навчальної дисципліни через визнання результатів навчання, отриманих ним у неформальній освіті, а саме проходження тренінг курсів чи дистанційних курсів на платформах Coursera (курс «Основи бізнесу», тощо, Prometheus «Підприємництво», тощо), інші платформи - за умов наявності та представлення викладачу копії відповідного документу (сертифікату) про їх успішне опанування/закінчення. Курс неформальної освіти, що пропонується до часткового перезарахування, має відповідати одній чи кільком темам навчальної дисципліни, формувати аналогічні фахові компетентності. Також може бути зараховано участь у конференції (міжнародної та/або всеукраїнської, якщо тема тез-доповідей відповідає темам дисципліни «Основи митної справи».

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» на підставі поданого пакету документів від здобувача освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2023. – 168с.
2. Колот В.М., Репіна І.М., Щербина О.В., Шергіна Л.А., Ковтун В.П. Підприємництво : організація, ефективність, бізнес-культура : практикум –К.: КНЕУ (електронна версія: http://irbis.kneu.edu.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis_64.exe)
3. Неоєкономіка та імперативи розвитку підприємництва : монографія / І. М. Репіна, В. П. Кукоба, О. О. Кизенко та ін.]. К. : КНЕУ, 2021. 243 с.
4. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
5. Управління підприємницькою діяльністю: навч. посібник / Н. М. Шматько, Р. О. Побережний, М. В. Кармінська-Белоброва, І. В. Угрімова [та ін.] ; ред. : проф. Перерва П. Г., доц. Пантелєєв М. С. ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Електрон. текст. дані. Харків, 2019. 1100 с.

Допоміжна література

1. Господарський кодекс від 16 січня 2003 року №436-IV (чинна редакція №436-15 від 1 травня 2016 року, поточна редакція підстава 2019-19) -Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436->

2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV (чинна редакція 1618-15, від 26.04.2017) – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-153.152>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV (чинна редакція – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-153>.
4. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI (чинний 4618-17) – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4618-174>.
3. Закон України — Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та громадських формувань від 15.05.2003р. № 755-IV (чинна редакція) – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-156>.
4. Закон України — Про господарські товариства від 19.09.1991 № 1576-XII (чинна редакція 1576-12 від 02.11.2016) – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1576-12.7>.
5. Національний статистичний класифікатор. Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки. Наказ Державної служби статистики України від 29 вересня 2014 року № 271.- Режим доступу : <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-statistichnogo-klasifikatora-organizacijin-doc209566>.
11. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник / Алексєєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: "Полісся", 2021. 248 с.
12. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. 492 с.
13. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культура. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 168 с.
14. Підприємництво : підручник / І. В. Гонтарева. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
15. Підприємництво: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. Харків : УкрДУЗТ, Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 2018. 241 с.
16. Підприємництво: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, Ч.2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 2018. 228 с.
17. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої/ – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», – 2014. – 304 с.
18. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за ред. д.е.н, проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2019. 572 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. https://international-relations-tourism.karazin.ua/schools/inter_law/vydannja_MVMIB.html
2. <https://library.karazin.ua/ua/>
3. <https://start.karazin.ua/page/library>
4. <https://escriptorium.karazin.ua/home>

Посилання на дистанційний курс в Інтернеті

1. Поліванцев А.С. Дистанційний курс з дисципліни Підприємництво в Україні: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18600>